ZONA DE SECURITATE.md

Cronică de război

AMPRENTĂ RUSEASCĂ, CAZIER DE OCUPANT

Grigori Maracuța, președintele "parlamentului nistrean", învinuiește statul român. Teatral, acuză, face afirmații grave, se vrea dezinvolt. Nu este. Ne aflăm la conferința de presă din ziua de 4 aprilie a.c. Pe canale șoptite află că în sală este un reprezentant al presei românești. Sînt arătat cu degetul. Mă aflu la Tiraspol, în inima așa-zisei republici nistrene din Moldova. Secera și ciocanul, tovărășia și mai ales marea minciună a fostului imperiu. Aici, cele mai aprige rămășițe ale comnismului, care este încă foarte puternic. Are arme și mercenari, dar și politicieni cumpărați de Moscova.

Conferința de presă se ține la sediul "guvernului". La ferestre - saci cu nisip, guri de foc și limba rusă cu bărbați fără suflet.

Cei prezenți în sală sînt reprezentanți ai posturilor de televiziune din Portugalia, Spania, Ceho-Slovacia, Franța, Suedia, Italia. România este învinuită de toate relele pămîntului și anume: Guvernul român a emis pretenții teritoriale asupra Nordului Bucovinei și Basarabiei de Sud. Cu o voce de tragedian Gr. Maracuța susține că de la Chișinău i-au parvenit din surse sigure știri că elicoptere și avioane românești au adus armament. Apoi, anunță patetic că nu înțelege ce au ocupanții români cu Transnistria. Pretențiile lui devin impertinente - la conferința miniștrilor de externe nu are ce căuta reprezentantul României. Guvernul Moldovei este învinuit de escaladarea violenței, de întreținerea conflictului militar, de crime împotriva nistrenilor și de falsificarea unor puncte din Protocolul de încetare a focului. Situația expusă de Maracuța reprezentanților televiziunilor naționale nu corespund realității.

Pretutindeni prin oraș vezi amprenta comunismului "victorios". Chipul lui Lenin, sculptat în granit și-n marmură, pictat pe panouri de dimensiuni impresionante, steagul verde-și-roșu cu secera și ciocanul, străzi semipustii, atmosferă apăsătoare. În fața "sovietului suprem" - uniforme militare și mulți gardiști cu bicolorul cusut pe mînecă. La unitatea militară din Tiraspol aproape 400 de femei erau în așteptarea lui A. Rutkoi, vicepreședintele Federației Ruse. Așteptare nu zadarnică, 24 de ore mai tîrziu va fi primit în aplauze.

Mașina T.V.N.M. este înconjurată de femei. Dau semne de isterie, privesc cu răutate spre numărul mașinii și spre cei dinăuntrul ei. Cînd își dau seama că nimeni nu este român au început să "croncănească" împotriva românilor. Orice român își dă seama imediat cît de mult sîntem aici urîți.

Luăm masa la restaurantul DRUJBA - triști pustiitoare te mistuie la auzul unei viori și a unui pian; tristețea slavă, cea care l-a născut pe Cehov, Gogol, Tolstoi ... este zguduitoare.

Femeile tinere au intrat în democrație înaintea politicienilor și militarilor: în mini-jupuri și cu dresuri liliachii, pretinzînd că ele accelerează intrarea în Europa a Tiraspolului.

Pe ferestrele magazinelor - afișe cu îndemnuri din cele de al doilea război mondial care cheamă populația la apărarea Transnistriei. Nici o clipă nu te părăsește sentimentul că trăiești într-un timp atemporal. Merg în piața centrală a orașului, în mijlocul ei, pe un soclu de piatră, se află un tanc al "glorioasei" armate sovietice. O flacără eternizează memoria celor morți la o dată recentă pentru cauza comunistă. Lenin privește de la înălțimea lui spre Kremlin. Observ alte clădiri cu saci de nisip la ferestre. Plecăm din Tiraspol înainte de a se întuneca. Reprezentanții televiziunii ceho-slovace rămîn în oraș pentru a doua zi. Atmosfera din jur este și ea complice, îți spune că te afli pe un teritoriu unde se pot întîmpla multe. Nu te mai surprind desele filtre ale miliției și gărzilor nistrene.

Ajungem la ultimul punct de control al gardiștilor. Punctul este bine fortificat: mașini blindate, o mașină purtătoare de rachete ALAZAN și armamentul din dotare ultra-modern. De astă dată controlul este mult mai sever decît cel de dimineață. Legitimația mea de la ROMÂNIA LIBERĂ este pentru gardiștii nistreni o capă roșie a toreadorului care o flutură înaintea taurului. Legitimația îmi este reținută, arătată la mai mulți, de mine se apropie un gardist care cunoaște puțin românește. Spune, că este de origine bulgară și că are rude la Sofia. Mi se aduce învinuirea că sînt diversionist și spion român, ceilalți din mașină vin în ajutorul meu, gardiștii renunță cu greu la ideea de a mă lăsa liber. Răsuflu adînc și tac. La patru sute de metri se aflau ai noștri. În sfîrșit plecăm, ajungem la băieții moldoveni și ne îndreptăm cu viteză spre Chișinău.

Reporter: - Ați afirmat că România vrea să ocupe teritorii care nu îi aparț... Pe ce criterii faceți aceste afirmații?

Gr. M.: - Ce drepturi are România în Transnistria? De ce să participe la co... ferință unde se discută problemele U... rainci, Rusiei și Moldovei? România trim... armament Moldovei. Avem arme ro... nești, capturate. Din informații sigure d... Chișinău cunoaștem faptul că elicoptere... avioane militare au adus armament în Mo... dova și cu ajutorul României Chișinăul v... să ocupe Tiraspolul.

Reporter: - Nu mai este nici un secr... pentru nimeni că Tiraspoul este sprij... în acțiunile sale de armata a 14- a. D... sigur, veți nega afirmația mea... Și tot... ce puteți să-mi spuneți referitor la ac... lucru?

Gr. M.: - Armata a 14- a are ro... căștilor albastre, ea este un tampon în... noi și Chișinău, sîntem contra partici... armatei la conflict.

Reporter: - Transnistria a rămas u... tima bucată de pămînt comunist d... Europa. Pretutindeni se văd relicvele d... perioada stagnării. Cum priviți acea... situație anacronică?

Gr. M.: - Legile care sînt aici sînt m... progresiste decît cele din Moldova. N... ne conducem de principiile democrați... de la Moscova. Legea despre privatiz... este mult mai liberală, iar cea a pro... rietății mult mai democratică. Într-... timp foarte scurt vom da pămînt la t... cei care doresc. Cît despre simboluri, ... am avut timp să le înlăturăm dato... evenimentelor. Va veni și rîndul lor.

Reporter: - Cînd?

Gr. M.: - Cînd ne vom rezolva pro... lemele noastre.

Mihai VICO
Tiraspol, 4 aprilie 19...

LEGILE NOASTRE SÎNT MAI PROGRESIVE

(Interviu cu Grigori Maracuța, președintele "parlamentului" "republicii nistrene")

Reporter: - V-ați pronunțat împotriva participării ministrului de externe al României la întîlnirea de la Chișinău cu miniștrii de externe ai Federației Ruse, Ucrainei și Moldovei. Care este cauza acestui refuz?

Grigori Maracuța: - În primul rînd, partea nistreană nu are nimic împotriva participării miniștrilor de externe ai Rusiei, Moldovei, Ucrainei la întîlnirea de la Chișinău. Sîntem împotriva participării ministrului Dvs., deoarece cunoaștem faptul că România a emis pretenții teritoriale nejustificate asupra Bucovinei de Nord, Basarabiei de Sud și Transnistriei.

Reporter: - Considerați că participarea Dvs. la această întîlnire poate fi punctul de pornire a unei concelieri între părțile aflate în conflict?

Gr.M.: - Pot să afirm că orișice om cu logică înțelege că este necesară participarea Transnistriei la conferință, fără participarea ei nu poate fi realizată o soluție pașnică.

"LA NISTRU, LA MĂRGIOARĂ..."

(Urmare din pag. 5)

Deși podul e deteriorat parțial, ei pot trece cu blindatele și tancurile - ieri le-au adus - peste apă. Trag cu rachete, au dărîmat case în sat, cu gloanțe dum-dum.

- Sînteți destui oameni ?

- Noi o să ne ținem pînă la capăt...

- ...am în vedere - să vă mai odihniți puțin.

- Cum să ne odihnim?..

- Sînt voluntari aici?

- Sînt mulți, i-am pus pe mal, să ne anunțe în caz de pericol.

- Înarmați ?

- Care cu ce a putut. Le-am mai dat și noi cîte ceva. Oameni avem, adunăm cîți trebuie. Doritori sînt, ne roagă să-i înarmăm, dar nu putem, noi singuri nu avem. Pe cînd gardiștii au specialiști militari bine instruiți. Apoi, se străduie, căci pentru un cap de-al nostru primesc cîte cincizeci mii de ruble... Cadavrele celor cinci, omorîți la Gîsca... de aceea nici nu ni le dau, sînt sigur... I-am cunoscut pe doi dintre ei; și pe Cezar Roman, era un băiat frumos, înalt, bine făcut... Acum cîteva zile, l-am îngropat pe un prieten de-al meu, Iurie Bodiu, unicul băiat la mama, a rămas singură...

Mor cei mai buni băieți.

...Oameni mulți nu ne trebuie - tehnică și armament. Tot ce se face e cu întîrziere; dacă continuă tot așa, fără un ajutor din afara Republicii n-o să putem face nimic.

Pentru a-l cunoaște pe căpitanul Serghei IARȚEV, avea rost să merg spre Tighina și pe jos. Cazac-cazac, din Kuban, Caucazul de Nord. În Moldova e din '80, soția e moldoveancă, din Florești. Conversam, totuși, rusește:

- Nu e vorba de un conflict interetnic. Nu m-aș fi mirat să aflu că cineva din partea cealaltă ar fi fost prin beciul meu de vin, și acum ar trebui să-i pară rău. Am fi fost prieteni, dar acum luptă împotriva mea. Însă, din cîte știu, cazaci din Kuban aici nu sînt. Nici de pe Don. Străbunicul meu a fost ataman în staniță, acolo mă cunoaște toată lumea. Cine dorește, pot să vă arăt straiele mele naționale; dacă trebuie, pot veni aici cu pumnalul la brîu, cu cojii - cum se cuvine. Aceștia nu-s cazaci - niște mercenari. Cică-s de pe Volga, dar pe Volga niciodată n-au fost cazaci, numai mojici și edecari.

- Nu vă e frică pentru cei rămași în Kuban?

- Atîta pot: să arunce în aer mormintele strămoșilor mei. Colegii, prietenii mei - cazaci și atamani - mă vor răzbuna. Telefonez, îi întreb, dintre cazacii noștri nu sînt aici.

- Și, totuși, nu vă e frică? (Pentru capul cazacului Iarțev, lepădăturile de dincolo dau dolari!)

- ...Mă doare. Dacă acolo-s cazaci, ei n-au ce căuta aici, pe pămînt străin. Eu îmi apăr în Moldova copiii mei, soția, prietenii.

Și Serghei desface mîinile spre noi, prietenii lui, pe care-i apără, nevoit să-și schimbe mereu hainele, ca să nu-l recunoască lunetiștii dușmani.

Despre comandantul lor vorbesc polițiștii Serghei TCACIUC și Petru BURDIUM:

- E cazac, dar dea Domnul mai mulți oameni de aceștia pentru Moldova. Mai ieri, au tras cu rachete în noi, și ne-a scăpat comandantul - și plutonierul îmi arată o schijă uriașă, de vreo trei kilograme.

- Noi nu prea cunoaștem tactica de luptă, dar ne salvează și ne învață domnul căpitan. Nu o dată a trecut moartea pe-alături de noi.

VARNIȚA, TIGHINA

La Coșnița totul e mai simplu. Cunoști tranșeea, dușmanul e în față, în spate sînt ai tăi.

La Varnița e mult mai rău. Un sat de vreo opt-zece mii de locuitori, suburbie a Tighinei, înconjurat din toate părțile de inamic, care, periodic, întreprinde atacuri cu blindate, bombardează cu rachete, te țintește de pe toate acoperișurile blocurilor înalte, cu luneta. Nu știi din ce direcție vine moartea...

Sătenii, în majoritate, sînt plecați. Unii - la gardiști, chiar dintre moldoveni, îmi spune Oleg BARATENCO.

- În ei nu poți trage, pentru că stau pe casele de locuit, nu vrem să nimerim în civilii nevinovați.

Tudor CALOS, de asemenea voluntar:

- Ne-au dat arme - apărați-vă singuri. Și ne apărăm cum putem, satul, familia.

- Nu ați evacuat-o?

- Cred că n-o să ajungem să mutăm satul de aici. Vreau să cred că cineva, la Chișinău, se gîndește și la noi..., dar cam încet. Stăm aici ca frunza pe apă. Sînt mulți morți, răniți, dintre oamenii pașnici...

De fapt, la Varnița sînt și luptători profesioniști, cei mai buni. Sînt bine dotați, înarmați, dar tot fără tehnică, numai cu arme ușoare. Nu ne permiteau să ne apropiem: "Permisele vi le-au dat la Chișinău, dar aici e război!" În cele din urmă, îi convingem. Dar e o stare cu totul deosebită - să te simți sub lunetă, sub mai multe lunete...

- E un război stupid, oamenii se transformă în fiare. Cu cît mai mult se tărăgănează, cu atît mai rău; prizonieri nu vor mai fi, numai cadavre.

Pe deasupra, atîtea scurgeri de informație. Sefii, cînd le dai vreun sfat - iar de-aici se vede mai bine - se supă și procedează invers...

Ne-au vorbit mai multe, dar nu ne permis să înregistrăm - poliția specială.

Ne rămîne să parcurgem ultima dist... Cazacii și gardiștii sînt în stînga, aproape tot, în văzul nostru, nici nu se ascund: și din partea aceasta primii nu trag. Ei, însă după "înțelegerea" să nu se tragă după ... 18, împușcă atunci cînd le trăsnește prin ... din tanc, cu grenade, mine. Ieri, după ... bloc din beton, fărîmat în două, a fost c... tuzionat un polițist, rănit un civil.

Plutonierul Iurie MASLII:

- Sînt aici de trei săptămîni și plec pînă la victorie. Nu-mi mai e f... de nimic. Iar conducerea republicii a băgat aici la moarte și, pare-se, uitat de noi. Nici un deputat nu se a... pe-aici.

E seară deja, trebuie să ne întoarcem Chișinău. Merg cu noi, acasă, pînă dimin... doi tineri polițiști: Ruslan ROȘCA și O... DÎCU.

Ruslan e rănit - o schijă sub ureche, ... nu dă semne de durere, e vesel și op... Dar și iritat, cînd vorbește despre șefii ... capitală.

- De ce nu luăm tehnica și ... mamentul din unitățile militare? Ei ... doar! Am fost noi singuri la Bălți, în ... unitate militară, dar în boxele sig... nu mai era nimic.

Comandantul mă ceartă: de ce ... îmbrac vesta antiglonț? Dar eu ... mult cred în asta - și ne arată, prins ... brîu, o panglică cu rugăciuni scrise ... ea, cadou de la soție. Lucia e ... ineancă.

- Cînd plec, plînge, cînd vin, ... plînge. Așteptăm un copil. Lucia ... acasă, brodează văluri pentru mire...

Ruslan vorbește neîntrerupt, zîmbind

- Mă crezi, să mă înjuge la un ... și să ar tot dealul ăsta, aș trage ... brînci, dar să se termine războiul ...

Virgil ZAGAIEVSK...